

Innst. 85 L

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Dokument 8:88 L (2015–2016)

Innstilling fra justiskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Vegar Solhjell, Audun Lysbakken, Heikki Eidsvoll Holmås og Snorre Serigstad Valen om opphevelse av straffeloven § 184 bokstav a vedrørende krenkelser av representanter for andre stater

Til Stortinget

Bakgrunn

Stortingsrepresentantene Bård Vegar Solhjell, Audun Lysbakken, Heikki Eidsvoll Holmås og Snorre Serigstad Valen fremmet 27. april 2016 følgende forslag:

«Vedtak til lov
om endring i lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff

I
§ 184 bokstav a oppheves

II
Loven trer i kraft straks.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Kari Henriksen, lederen Hadia Tajik og Lise Wiik, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Hårek Elvenes, Peter Christian Frølich og Anders B. Werp, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen og Ulf Leirstein, fra Kristelig Folkeparti,

Kjell Ingolf Ropstad, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, viser til Dokument 8:88 L (2015–2016) representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Vegar Solhjell, Audun Lysbakken, Heikki Eidsvoll Holmås og Snorre Serigstad Valen om opphevelse av straffeloven § 184 bokstav a vedrørende krenkelser av representanter for andre stater.

Komiteen registrerer at forslaget fremmes på bakgrunn av en episode der det tyske utenriksdepartementet mottok en «diplomatisk note» fra Tyrkia der de krever at en tysk komiker skal straffeforfølges fordi han fornærmet Tyrkias president ved å lese opp et satirisk dikt rettet mot presidenten på TV. Ifølge tysk straffelov er det ulovlig å fornærme en utenlandsk statsleder eller et medlem av en utenlandsk regjering.

Komiteen registrerer at forslagsstillerne mener at § 184 a i den norske straffeloven av 2005 kan minne om bestemmelsen i den tyske loven.

Komiteen viser til at forslagsstillerne ikke ser noen grunn for at det skal være en slik bestemmelse i den norske straffeloven. Vold og trusler er regulert i andre deler av straffeloven, og fornærmende eller harselerende utsagn mot utenlandske statsledere bør ikke lede til straffansvar. Komiteen registrerer at flere jurister i Norge påpeker at terskelen for straffansvar etter § 184 a er høy, men at det likevel er fullt mulig at strafferammer blir gjort gjeldende fordi bestemmelsen eksisterer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, er enig i formålet med forslaget, og ser hvilke problematiske sider deler av bestemmelsen i straffeloven 2005 § 184 a har med hensyn til ytringsfriheten. Flertallet legger til grunn at Norges folkerettslige forpliktelser ivaretas gjennom straffeloven for øvrig. Flertallet ønsker imidlertid ikke en direkte opphevelse av be-

Beriktiget

stemmelsen gjennom foreliggende representantforslag. Flertallet ønsker at dette blir gjort gjennom en proposisjon utarbeidet av departementet.

På denne bakgrunn fremmes det følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i straffeloven 2005 § 184 a.»

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding I fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rå Stortinget til å gjøre

følgende

vedtak:

I

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i straffeloven 2005 § 184 a.

II

Dokument 8:88 L (2015–2016) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Vegar Solhjell, Audun Lysbakken, Heikki Eidsvoll Holmås og Snorre Serigstad Valen om opphevelse av straffeloven § 184 bokstav a vedrørende krenkelser av representanter for andre stater – vedlegges protokollen.

Oslo, i justiskomiteen, den 15. november 2016

Hadia Tajik

leder

Peter Christian Frølich

ordfører